

COVID-19 ja teiste ülemiste hingamisteede nakkushaiguste ülevaade (seisuga 17.02.2025)

Lühikokkuvõte ja prognoos

Piiratud ja hilinemisega haigestumise andmete laekumine ning sentinel-süsteemides madal testimismaht raskendavad epidemioloogilise olukorra, sealhulgas viiruse variantide leviku täpset hindamist.

COVID-19

- COVID-19 haigestumine on langustrendis. Nakatumiste arv vähenes eelmise nädalaga võrreldes 11,7%.
- Haiglate andmetel hospitaliseeriti kokku 26 patsienti, neist 8 patsienti hospitaliseeriti raske kuluga COVID-19 tõttu. 8 patsienti olid üle 60-aastased. Surmajuhte ei esinenud.
- Üldiselt on elanikkonnal märkimisväärne hübriidimmuunsus (varasem nakatumine ja/või vaksineerimine), mis tagab kaitse raske haigestumise vastu.
- Vanemaealised, kaasuvate haigustega inimesed ja need, kes pole varem viirusega kokku puutunud, võivad, nakatumise korral haigestuda raskelt.
- Praegu ringlevad variandid, mis on klassifitseeritud murettekitavateks või jälgimist vajavateks, ei ole tõenäoliselt seotud suurema haigestumise raskusastmega võrreldes varem levinud variantidega.

Ülemiste hingamisteede nakkused:

- Ülemiste hingamisteede nakkustesse haigestumus püsis stabiilsena.
- Peamiseks haigestumise põhjustajaks on praegu gripiviirused, mille osakaal on muude viiruste seas kasvanud 30,9%-ni. Neist A-gripiviirused moodustasid 11,9% ja B-gripiviirused 19%.
- Rino- ja hMPV-viiruste osakaal on võrdselt 14,3% kõikidest positiivsetest sentinel-proovidest, SARS-CoV-2 osakaal on 2,4%.

Gripp

- Grippi haigestunute arv kasvas eelmise nädalaga võrreldes 24%. Grippi haigestumus levib kõikides vanuserühmades ja maakondades.
- Kolm gripiviiruse tüüpi/alatüüpi (A(H1N1)pdm09, A(H3N2) ja B on üheaegselt ringluses.
- Muutused on toimunud peamiselt levivate gripiviiruste hulgas, kus B-gripiviiruse osakaal on hakanud suurenema. B-gripiviiruse levikupotentsiaal on üldjuhul väiksem, mistõttu kasvab grippi haigestunute arv suhteliselt aeglasemalt. Vaatamata väiksemale levikupotentsiaalile sarnaneb B-gripiviirusega seotud kliiniline pilt ja raskusaste A-gripiviirusega.
- Tervise infosüsteemi andmetel on gripihooaja algusest hospitaliseeritud kokku 422 inimest. Neist 67,1% olid patsiendid vanuses 60 ja vanemad, kellest omakorda 42,6% kuulusid vanuserühma 80 ja vanemad.
- Intensiivravi osakonda sattus 9,5% kõikidest gripi tõttu hospitaliseeritud patsientidest, suri 3,7%. Samas vajab intensiivravi 60 ja vanemate patsientide seas 18,4% ning selles vanuserühmas suri 8%.

- Gripihooaja algusest on registreeritud 20 surmajuhtumit, neist 11 olid tingitud raskest gripist (üks patsient oli 22-aastane, ülejäänud 70 ja vanemad).
- Üks raske gripi tõttu surmaga lõppenud patsient oli vaksineeritud (94-aastane inimene mitme kaasuva haigusega).
- Gripiga surnud patsientidest, kelle surmapõhjuseks olid muud haigused, olid vaksineeritud kaks inimest (74- ja 86-aastane).

RS-viirusega seotud haigused

TEHIK-i andmetel tuvastati 7. nädalal 13 RS-viiruse haigusjuhtu, haiglaravi vajas üks 4a laps. Alates oktoobrist on registreeritud kokku 148 haigusjuhtu.

Inimese metapneumoviirus (*hMPV*)

ECDC ja Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) hinnangul on tegemist hingamisteede patogeeni tavapärase hooajalise sagenemisega, mis ei kujuta EL/EMP piirkonnas erilist muret.

Mycoplasma pneumoniae

- *Mycoplasma pneumoniae* laboratoorselt kinnitatud positiivsete proovide arv vähenes eelmise nädalaga võrreldes 40%. 7. nädalal lisandus laboratoorsete andmete (DNA ja IgM) alusel 124 juhtu.
- Positiivsete proovide osakaal on suurim täiskasvanutel vanuses 30–39 aastat (17,7%) ning koolilastel vanuses 5–19 aastat.

Prognosis ja soovitus:

- SARS-CoV-2 levik on madal.
- Haigestumus grippi ja ülemiste hingamisteede nakkustesse jätkab kasvu. Seoses B-gripiviiruse osakaalu suurenemisega kasvab grippi haigestunute arv suhteliselt aeglaselt. B-gripiviirusega seotud kliiniline pilt ja raskusaste sarnanevad A-gripiviirusega.
- Gripiviiruste ja teiste respiratoorsete nakkuste üheaegne levik võib suurendada tervishoiusüsteemi koormust.

Detailne ülevaade

COVID-19

Haigestumus ja trendid

7. nädala jooksul lisandus 273 haigusjuhtu (64 laboratoorselt kinnitatud ja 209 epidemioloogilise-kliinilise seose alusel diagnoositud). Eelmise nädalaga võrreldes vähenes haigusjuhtude arv 11,7% võrra.

Kõigist haigestunutest 23,0%-l kinnitati diagnoos laboratoorselt (PCR, antigeeni kiirtest tervishoiutöötajate juures).

Seisuga 17.02.2025 on viimase 14 päeva haigestumus 100 000 el. kohta 43,8, kusjuures laboratoorselt kinnitatud diagnooside põhjal on see näitaja 8,8.

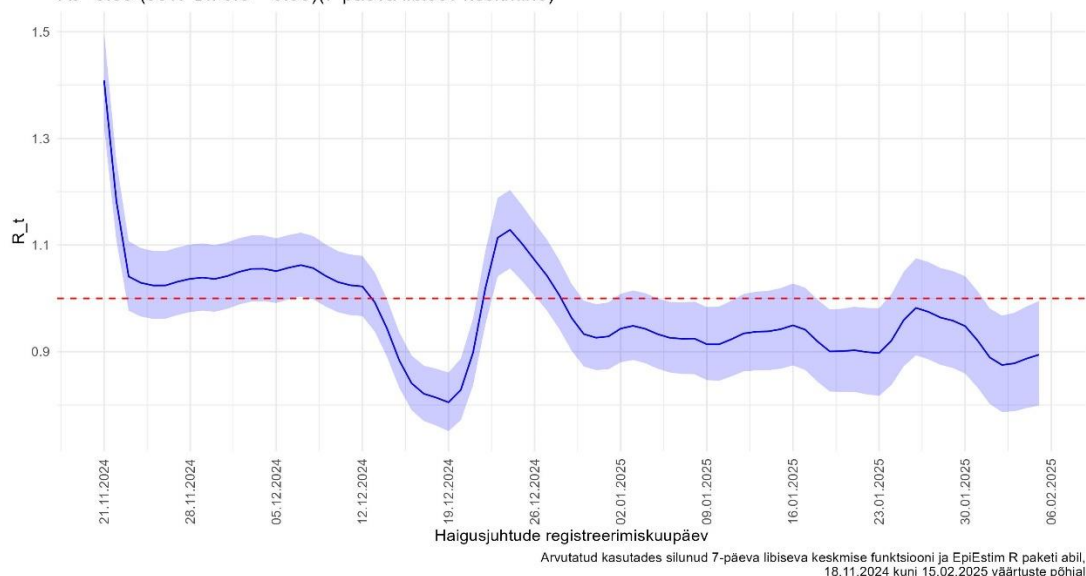
7. nädalal tehti 2 186 testi. Positiivsete testide osakaal moodustas 2,9% (6. nädalal – 2,6%).¹

Nakatumiskordaja R_t

Haigestumus on langustrendis.

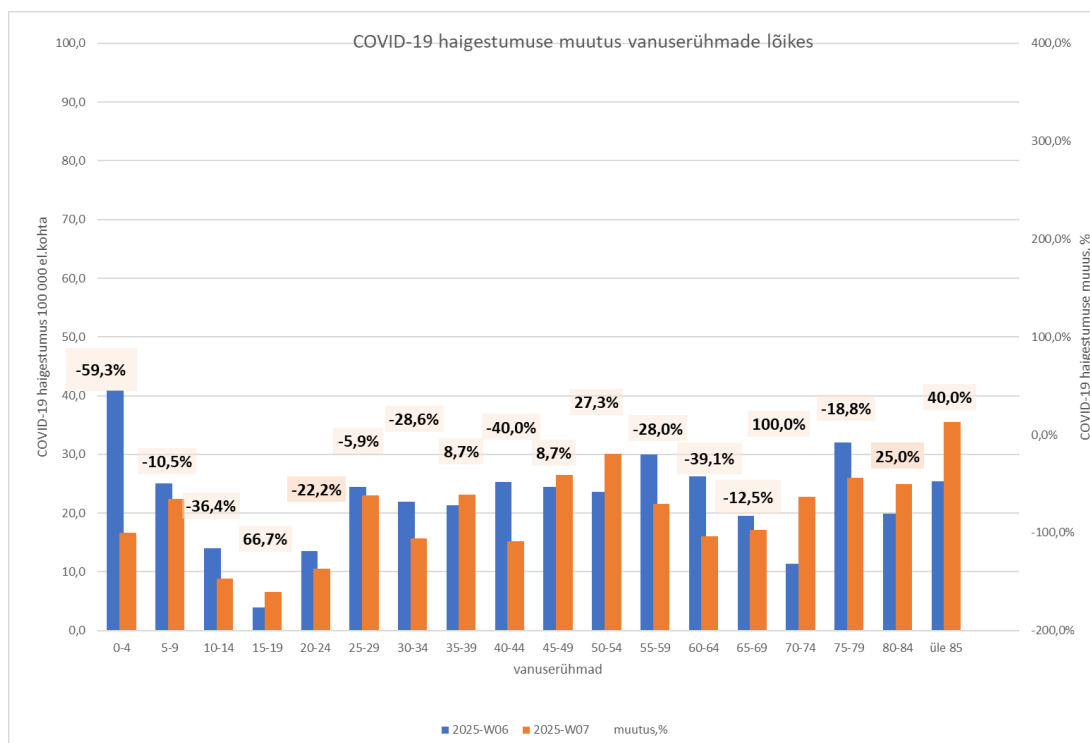
Ajast sõltuv efektiivne reproduktsiooninumber seisuga 18.02.2025:

$R_t = 0.89$ (95% CI: 0.8 – 0.99) (7-päeva libisev keskmine)

Haigete vanuseline jaotus¹

7. nädalal vähenes haigestumuse enamikes vanuserühmades, välja arvatud 15–19, 70–74 ja üle 85– aastaste hulgas. Muudes vanuserühmades püsis haigestumus stabiilsena või vähenes. Väikese haigestunute arvu tõttu ei ole haigestumuse trendide väljendamine vanuserühmade kaupa statistiliselt usaldusväärne. Seetõttu saab usaldusväärseks hinnata vaid üldist haigestumise trendi.

Haigestumus maakonniti

Eesti keskmine haigestumus oli 19.9. Eesti keskmisest kõrgem oli haigestumus Läänemaal (77,6), Võrumaal (38,3). Muudes maakondades ei ole suuri erinevusi haigestumuses täheldatud, ning üldine trend viitab haigestumuse vähenemisele.

Koostaja: Nakkushaiguste epidemioloogia osakond

Hospitaliseerimine^{3,1}

Haiglale andmetel hospitaliseeriti 7. nädalal kokku 26 patsienti, kellel oli COVID-19 kas põhi- või kaasuv haigus. Neist 8 patsienti (30,8%) hospitaliseeriti raske kuluga COVID-19 tõttu. 8 patsienti ehk 50% olid üle 60-aastased. Surmajuhte ei esinenud.

COVID-19 hospitaalinfektsiooni tõttu viibis haiglaravil 11 inimest.

Tervise Arengu Instituudi [surmapõhjuste registri poolt valideeritud ning avaldatud andmete](#) järgi suri COVID-19 tõttu 2024 a. algusest kuni detsembrini kokku 129 inimest.

Võrdluseks, 2023 a. suri COVID-19 tõttu 310 inimest, 2022 a. – 903 inimest. (viimati uuendatud 05.02.2025).

Hoolekandeesutused²

Andmeid COVID-19 kollete kohta hoolekandeesutustes Terviseametile 7. nädalal ei esitatud.

Reoveeseire²

Reoveeseire andmed laekuvad järgmisel nädalal.

Sekveneerimine

Kõik sekveneeritud proovid kuuluvad Omikron- tüve variantidele, neist 3 proovi kuuluvad XEC-variantidele ning 1 proov – KP.3 ja 1 proov – BA.2.86 variantidele.

Vaktsineerimine

Seisuga 10.02.2025 vaktsineeriti 56 116 riskirühma kuuluvat inimest, neist vanuses 60 ja vanemad oli 33 169 inimest. Vaktsineerimisega hõlmatus riskirühmades moodustab ligikaudu 10%.

Ülemiste hingamisteede ägedad nakkused

Seisuga 17.02.2025 pöördus ülemiste hingamisteede viirusnakkuste tõttu arstide poole 3219 inimest, kellest 40,8% olid kuni 14-aastased lapsed. Keskmise haigestumuse 100 000 elaniku kohta oli 234,2. Eesti keskmisest suurem oli haigestumus Tartumaal (349,0). Suuri erinevusi haigestumuses muude maakondade lõikes ei ole.

Ülemiste hingamisteede nakkustesse haigestumus püsib stabiilsena.

Sentinel-seire andmed

Gripilaadsete viiruste suhtes osutus positiivseks 61,9% proovidest.

Peamiseks haigestumise põhjustajaks on praegu gripiviirused, mille osakaal on muude viiruste seas kasvanud 30,9%-ni. Neist A-gripiviirused moodustasid 11,9% ja B-gripiviirused 19%.

Rino- ja hMPV-viiruste osakaal on võrdselt 14,3% kõikidest positiivsetest sentinel-proovidest, SARS-CoV-2 osakaal on 2,4%.

Gripp

Haigestumus ja trendid

7. nädalal kokku registreeriti 677 grippi haigestunut. Grippi haigestunute arv kasvas eelmise nädalaga võrreldes 24%. Gripiviirus levib kõikides vanusrühmades ja maakondades.

Eesti keskmine grippi haigestumus oli 49,2/100 000 elaniku kohta. Eesti keskmisest suurem oli haigestumus Võrumaal (76,4), Lääne-Virumaal (72,2), Viljandimaal (72,5), Järvamaal (66,5) ja Tartumaal (63,2). Muudes maakondades ei ole suuri erinevusi haigestumuses täheldatud.

Haigestumuse intensiivsust hinnatakse keskmiseks ning levikut laialdaseks.

Etioloogiline struktuur

Laboratoorselt kinnitati 295 gripiviirust, sealhulgas 191 A-gripiviirust ja 104 B-gripiviirust. Täpsemalt määratleti 17 gripiviirust, millest neli kuulusid A(H1N1)pdm09 tüvesse, kolm A(H3N2) tüvesse ning 10 olid B-gripiviiruse Victoria tüve.

Muutused on toimunud peamiselt levivate gripiviiruste hulgas, kus B-gripiviiruse osakaal on hakanud suurenema.

B-gripiviiruse levikupotentsiaal on üldjuhul väiksem, mistõttu kasvab grippi haigestunute arv suhteliselt aeglasemalt. Vaatamata väiksemale levikupotentsiaalile sarnaneb B-gripiviirusega seotud kliiniline pilt ja raskusaste A-gripiviirusega.

Hospitaliseerimine

Andmeid gripist tingitud hospitaliseerimiste kohta uuendatakse ja täpsustatakse Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskuse poolt kolme nädala jooksul.

Uuendatud andmete põhjal vajas haiglaravi 157 patsienti. Hospitaliseeritud patsientide arv püsis stabiilsena, kuid langustrendi ei ole veel täheldatud.

Tervise infosüsteemi andmetel on gripihooaja algusest hospitaliseeritud kokku 422 inimest. Neist 67,1% olid patsiendid vanuses 60 ja vanemad, kellest omakorda 42,6% kuulusid vanuserühma 80 ja vanemad.

Hospitaliseeritute keskmine vanus oli 72 aastat. Vaktsineeritud patsientide osakaal oli 4,7% (20 inimest). Keskmine haiglaravi kestus oli 5,1 päeva (vahemikus 0–22 päeva).

Intensiivravi osakonda sattus 9,5% kõikidest gripi tõttu hospitaliseeritud patsientidest, suri 3,7%. Samas vajas intensiivravi 60 ja vanemate patsientide seas 18,4% ning selles vanuserühmas suri 8%.

Gripihooaja algusest on registreeritud 20 surmajuhtumit, neist 11 olid tingitud raskest gripist (üks patsient oli 22-aastane, ülejäänud 70 ja vanemad). Üks raske gripi tõttu surmaga lõppenud patsient oli vaktsineeritud (94-aastane inimene mitme kaasuva haigusega).

Gripiga surnud patsientidest, kelle surmapõhjuseks olid muud haigused, olid vaktsineeritud kaks inimest (74- ja 86-aastane).

Vaktsineerimine

18.02.2025a. seisuga vaktsineeriti gripi vastu 168 706 inimest. Neist 75 587 inimest vanuses üle 65a. Vaktsineerimisega hõlmatus oli kogu elanikkonnas 12,3% (eelmine hooaeg - 12,6%), eakate seas - 26,9% (eelmine hooaeg - 29%).

RS-viirusega seotud nakkused

TEHIK-i andmetel tuvastati 7. nädalal 13 RS-viiruse haigusjuhtu, haiglaravi vajas üks 4a laps.

Alates oktoobrist on registreeritud kokku 148 haigusjuhtu.

Kõige suurem haiglaravi ja raskete tagajärgede risk on alla viie aasta vanustel lastel.

Inimese metapneumoviirus (hMPV)

Laboratoorsete andmete alusel on alates 01.01.2025 tuvastatud 59 hMPV juhtumit.

Neist 31 olid 0–4-aastased lapsed ja 17 üle 60-aastased inimesed.

7. nädalal registreeriti 5 juhtumit. ECDC ja Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) hinnangul on tegemist hingamisteede patogeeni tavapärase hooajalise sagenemisega, mis ei kujuta EL/EMP piirkonnas erilist muret.

Mycoplasma pneumoniae

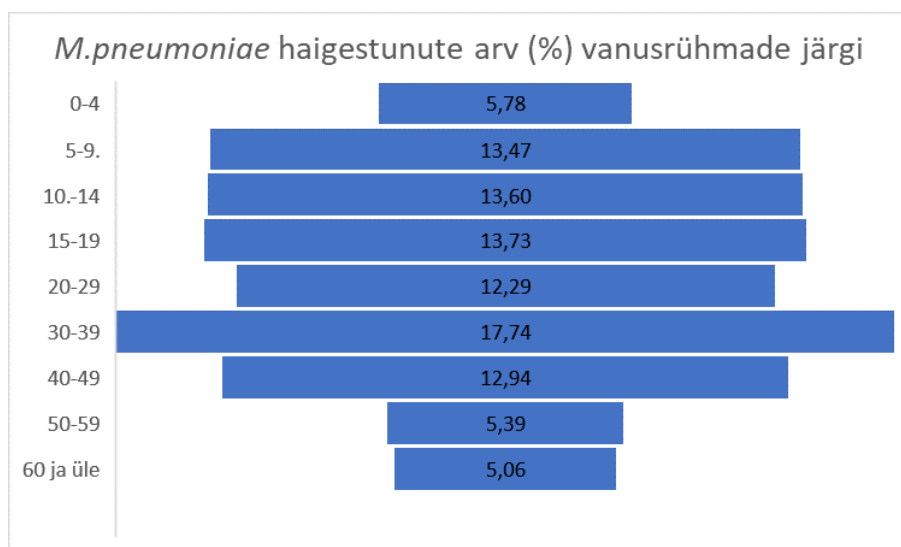
Mycoplasma pneumoniae laboratoorselt kinnitatud positiivsete proovide arv vähenes eelmise nädalaga võrreldes 40%.

Alates 1. jaanuarist 2025 on tuvastatud 1524 *Mycoplasma pneumoniae* laboratoorselt kinnitatud juhtumit.

7. nädalal lisandus laboratoorsete andmete (DNA ja IgM) alusel 124 juhtu.

Positiivsete proovide osakaal on suurim täiskasvanutel vanuses 30–39 aastat (17,7%) ning koolilastel vanuses 5–19 aastat.

Suuri erinevusi algklasside, põhikooli ja gümnaasiumi õpilaste seas ei ole täheldatud – positiivsete proovide osakaal igas grupis on keskmiselt 13,5–13,7%. Inimesed vanuses 60 ja vanemad moodustasid vaid 5,06% kõigist sel nädalal registreeritud juhtumitest.

Allikas:

¹ TEHIK/TIS

² Terviseamet

³ Haiglate poolt edastatud andmed

⁴ [European Respiratory Virus Surveillance Summary](#)